

A photograph of two industrial workers in a complex piping system. They are wearing blue work shirts, white hard hats, and safety glasses. One worker is holding a clipboard and a pen, and the other is looking at it. The background is filled with a dense network of white pipes and metal structures, suggesting a large-scale industrial facility.

Leren en ontwikkelen tijdens de loopbaan
SER-advies Postinitieel onderwijs

Noodzaak postinitieel leren

- Technologische ontwikkelingen en internationalisering vragen om voortdurende scholing om op zelfde niveau te blijven presteren
- Langer werken betekent langer leren
- De economie vraagt steeds meer goed opgeleide mensen
- Groei arbeidsproductiviteit belangrijker voor economische groei (a.g.v. vergrijzing)
- Economische zelfredzaamheid wordt belangrijker (a.g.v. meer verantwoordelijkheden bij het individu i.p.v. overheid)
- Vanzelfsprekend als eten en drinken: zo vroeg mogelijk beginnen, in de kinderopvang

Belemmeringen postinitieel leren

- Onvoldoende gevoel van urgentie (bij zowel werkenden als werkgevers als overheid)
- Ontbreken van financiële middelen en tijd
- Onoverzichtelijk onderwijsaanbod (groot en divers)
- Opbrengst van de investering in ontwikkeling niet altijd duidelijk
- Negatieve leerervaringen

Belangrijkste aanbevelingen

- Twee sporen: eerste spoor is zo vroeg mogelijk beginnen.
- Maatwerk aanbod opleidingen: beter aansluiten bij situatie werkenden
- Trekkingsrecht nadrukkelijker communiceren en flexibeler maken d.m.v. deelcertificaten
- Ontwikkelrekening: persoonsgebonden budget voor werkenden
- Ondersteuning keuzeprocess
- Informeel leren: leercultuur, EVC, APK-gesprek

Vervolg

- OECD skills strategy:
    - Betere benutting van vaardigheden en talenten
    - Stimuleer het ontwikkelen op de werkplek
    - Bevorder een sterke leercultuur in Nederland

  - Nationaal akkoord voor leren en ontwikkelen
    - vanuit traject met OECD over skills strategy (20 april)
    - samen met vragen van ministerie EZ voor voortzetting en verbreding Techniekpact
    - vaardigheden en weerbaarheid beroepsbevolking gezamenlijk oppakken

  - Samenhang met rapport Adviescommissie Vraagfinanciering MBO, de cie Sap:
    - meer inzetten op postinitiële scholing
    - komende jaren flink in investeren.
- Samenhang statement NRTO, ABU, CEDRIS en OVAL